

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Кафедра теорії, технологій і методик дошкільної освіти

Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації

Матеріали доповідей учасників VIII науково-практичної конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.)

Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації

Матеріали доповідей учасників VIII науково-практичної конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.)

Організаційний комітет:

Танько Т.П.	- голова оргкомітету, декан факультету дошкільної освіти, доктор педагогічних наук, професор;
Тарарак Н.Г.	- завідувач кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти, доктор педагогічних наук, професор;
Дорожко І.І.	- завідувач кафедри психологічної та педагогічної антропології, доктор філософських наук, професор;
Доценко С.О.	- завідувач кафедри технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики в дошкільній освіті, доктор педагогічних наук, професор;
Малихіна О.Є.	- доцент кафедри психологічної та педагогічної антропології, кандидат психологічних наук;
Шевченко Н.О.	- відповідальний секретар оргкомітету, доцент кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти.

Д 71 Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації: Матеріали VIII наук.-практ. конф., 21 квітня 2023 р., Харків / Харк. нац. пед. ун-т; за заг. ред. Т. Танько (електронне видання). Харків: ХНПУ, 2023. 100 с.

Затверджено

**редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
(протокол № 5 від 17.05.2023 р.)**

Збірка містить матеріали викладачів і здобувачів вищої освіти, які подано до участі у VIII науково-практичній конференції 21 квітня 2023 р. Матеріали рекомендовано до друку: редакційно-видавничою радою (протокол № 5 від 17.05.2023 р.) Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

ЗМІСТ

Атаманчук Н. М. ТВОРЧИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: РЕСУРС КАЗКО-ТЕХНІКИ.....	6
Балюк О. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	8
Безрукава Г. О. ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ ТА НАВИЧОК ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	10
Берестова А. А. ІГРИ-ДРАМАТИЗАЦІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ ВМІНЬ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	12
Вишневська О. О. ФОРМИ І МЕТОДИ СПІВПРАЦІ ЗДО З СІМ'ЯМИ ДОШКІЛЬНИКІВ.....	14
Гонтар А. В. ВИКОРИСТАННЯ КАЗОК ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО У МОРАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА.....	16
Григоренко В. Л. ВПЛИВ ЦІННОСТЕЙ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ФОРМУВАННЯ ГУМАНІЗМУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	18
Гришук О. О. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	20
Давидова М. О. ВПРОВАДЖЕННЯ АРТПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНІК У ПРОЦЕС СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНИКІВ	22
Дорожко І. І., Малихіна О. Є. РОЛЬ ВИХОВАТЕЛЯ ЯК ФАСИЛІТАТОРА ДИТЯЧОГО РОЗВИТКУ	24
Ізмайлова Г. Г. ФОРМУВАННЯ ВЗАЄМОВІДНОСИН ДОШКІЛЬНИКІВ ПІД ЧАС ІГОР У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	26
Ісаєва І. С. ГЕНДЕРНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ СЮЖЕТНО-РОЛЬОВОЇ ГРИ.....	32
Клюєва Н. В. РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ІГРОВИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ	34
Кобякова К. С. ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО РОЗВИТКУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	36
Коструб Є. А. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ЧИТАЦЬКОЇ КУЛЬТУРИ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	38
Ларіна І. О. УМОВИ ТВОРЧОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕКТИВУ ЗДО	40

Григоренко В. Л.,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С.Сковороди

ВПЛИВ ЦІННОСТЕЙ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ФОРМУВАННЯ ГУМАНІЗМУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Внаслідок соціально-економічних потрясінь від Covid-19 і військових подій відбулося загострення серед дітей різних форм психофізичних і поведінкових розладів, захворювань та інших видів неблагополуччя, що розглядається сьогодні як одна з важливих суспільних і освітніх проблем в Україні. Інклюзивний підхід до освіти дітей як шлях їхньої інтеграції в освітнє середовище та в українське суспільство у цілому вимагає докорінного реформування усіх ланок освіти, починаючи із дошкільної, на основі гуманістичних цінностей і нової освітньої моделі – компетентісної освіти.

Наголосимо, що дошкільна освіта є провідним соціальним інститутом, розвитку малечі, передавання дітям позитивного соціального досвіду, прищеплення гуманістичних цінностей, соціально-емоційних знань, умінь, навичок. Принципами сучасної дошкільної освіти є якісність, доступність, наступність, системність й цілісність процесу розвитку дитини дошкільного віку. Базовий компонент дошкільної освіти визначає пріоритетами такої освіти максимальну компенсацію психофізичних та середовищних бар'єрів, повну самореалізацію та інтеграцію дітей із порушеннями здоров'я у соціум, що є можливим лише через сприяння їх становленню й розвитку у відкритому освітньому середовищі за допомогою кардинально нових засобів освітньої діяльності, що мають запроваджуватися на рівні дошкільної освіти, розвиватися й підтримуватися за логікою наступності в інших ланках освіти [2].

Зазначимо, що інклюзивне освітнє середовище ЗДО має принципові відмінності від традиційного. Основними цінностями і пріоритетами такого середовища є: заперечення будь-якої дискримінації дитини, гуманність,

гнучкість у пошуку можливостей для надання освіти дитині з особливими освітніми потребами [1]. Важливо відзначити, що саме в інклюзивному освітньому середовищі ЗДО відбувається виховання у дітей толерантності, гуманності, співчуття, формування вміння спілкуватися, співпрацювати з різними людьми тощо. Гуманізм є ціннісною основою інклюзивної освіти, що забезпечує формування у дітей моралі, духовності, соціальних і просоціальних якостей та системного сприйняття світу, де дії однієї людини чинять взаємовплив на інших та опосередковано на неї саму. Гуманізм як освітній пріоритет є природнім для українського світобачення та ціннісної основи освітньої діяльності.

Відповідно, процес виховання гуманізму дітей дошкільного віку в інклюзивному освітньому середовищі полягає у посиленні досвіду міжособистісного спілкування з однолітками і дорослими в процесі організації спільної предметної та ігрової діяльності у ЗДО. Спільна гра забезпечує виховання інтересу, доброзичливого ставлення до інших, вироблення установки, що всі мають піклуватися одне про одного. Гуманістичні цінності інклюзивного освітнього середовища можуть інтегруватися дошкільником і через ознайомлення із чутливим недискримінаційним освітнім контентом й настінним простором ЗДО.

У цілому, зазначимо, що сьогодні основою формування гуманізму у дітей старшого дошкільного віку виступають, насамперед, цінності інклюзивного освітнього середовища, його безпечність і недискримінаційність. У середовищі ЗДО відбувається становлення дитини як особистості й партнера гуманної міжособистісної взаємодії.

Список використаних джерел

1. Базові цінності та переваги інклюзивної освіти. Сайт видавничої групи «Основа». URL: <https://osnova.com.ua/bazovi-tsinnosti-ta-perevagi-inklyuzivnoi-osviti/> (дата звернення 11.04.2023).
2. Нерянова С. Реформи в дошкільній освіті України. Офіційний сайт МОН України. URL: <http://surl.li/giyjh> (дата звернення 11.04.2023).